Trávicí systém

MUDr. Zdeněk Pospíšil

Spojení ze zevním prostředím

- oboustranně otevřená trubice

Funkce :

- Trávení-rozklad součástí potravy,působení enzymů, peristaltika,zahuštění
  (začíná v dutině ústní)
- Absorpce živin přes membrány buněk GIT, tenké střevo (povrch 300 m)
- Vyprazdňování
- Detoxikační funkce

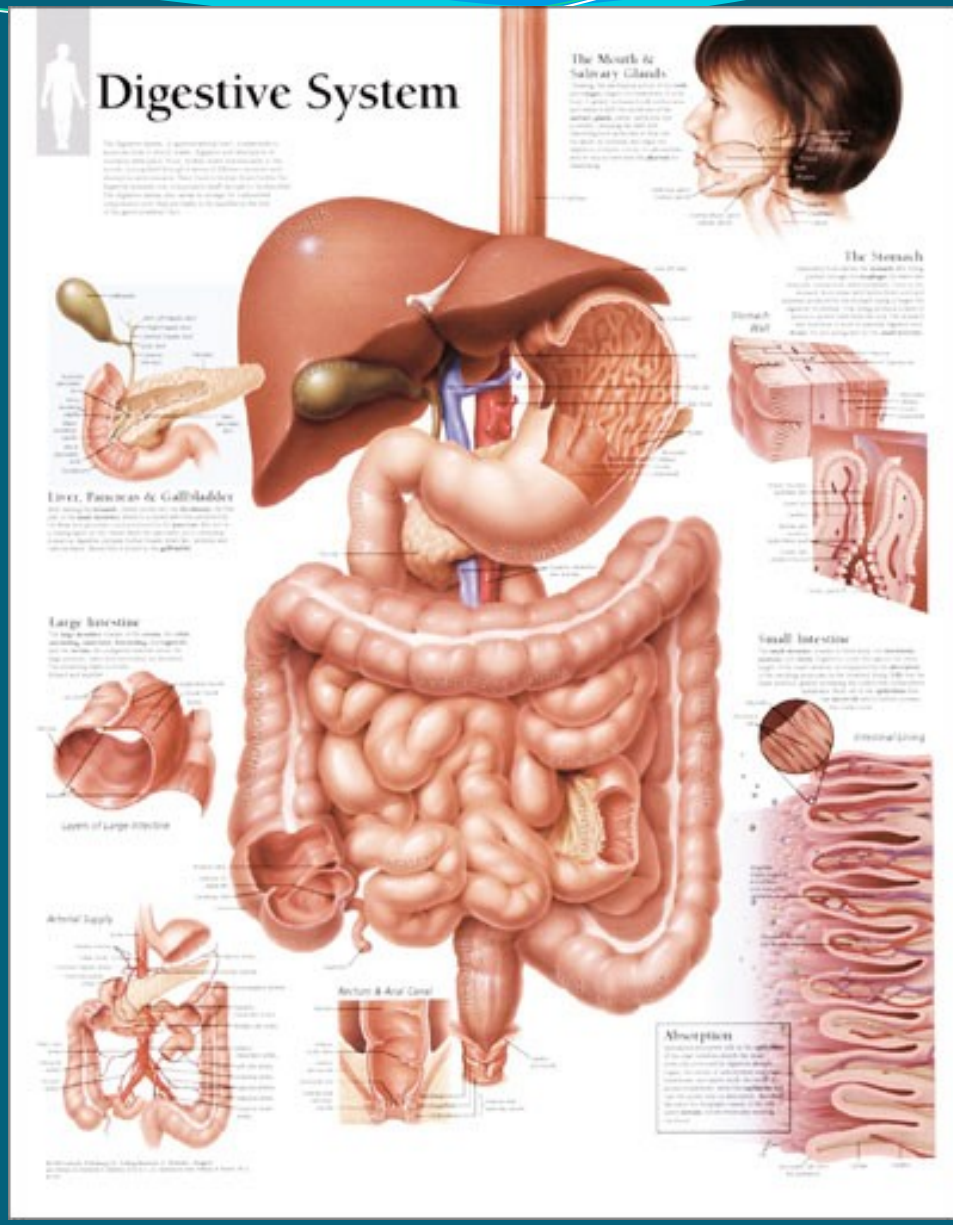

Přehled poruch GIT dle příčiny:

Zánětlivá onemocnění

- infekční

ezofagitida,gastritida,duodenitida,

ileitida,colitida/apendicitida/

-toxické látky,ale i léky

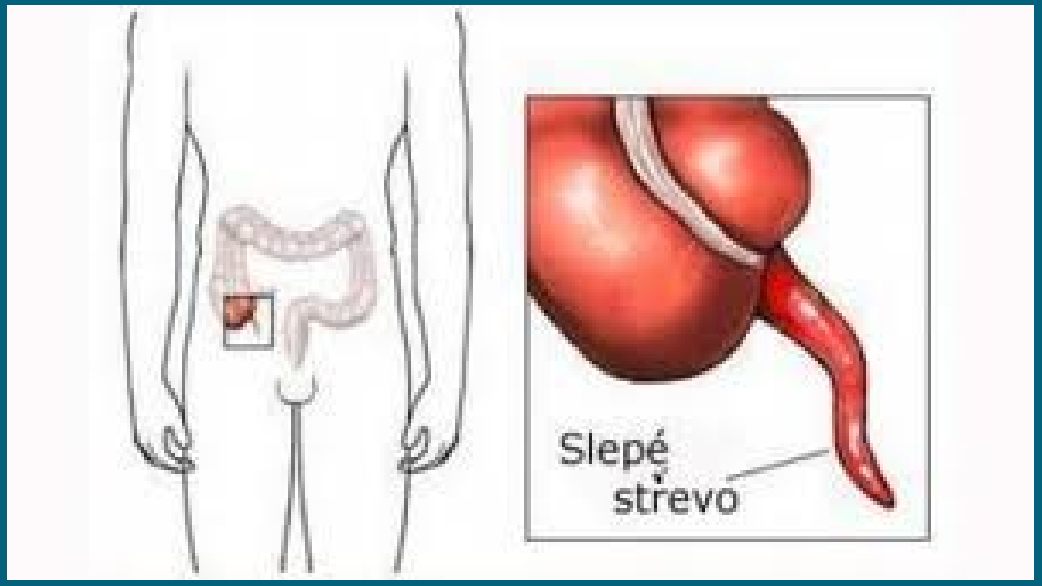

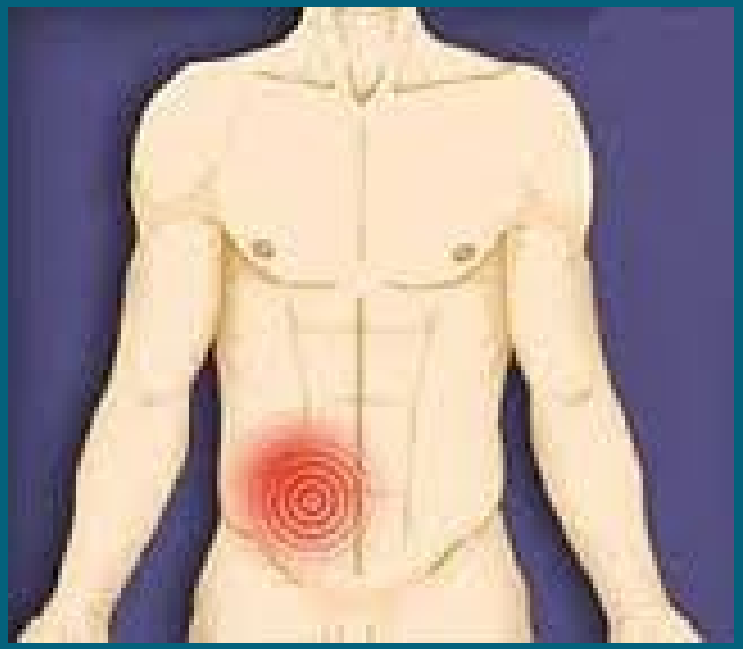

Mechanické příčiny

-refluxní choroba jícnu

-illeosní stavy (torze,srůsty)

Ischemické příčiny

-nedostatečné krevní zásobení (nekrosa vyživované části)

Nervově paralytické stavy

-ustává pohyb trávicí trubice poruchy inervace

Malnutrice,karence mikronutrientů

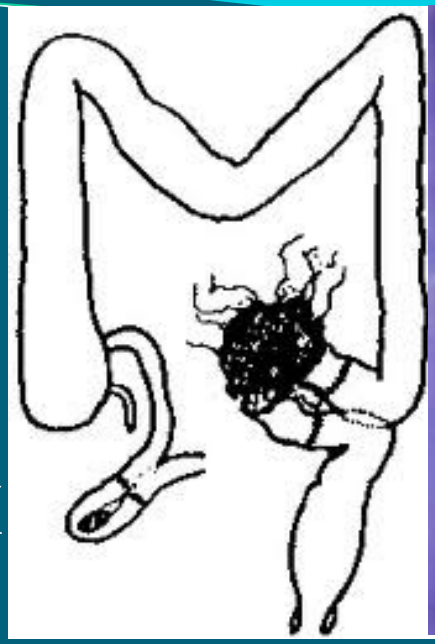

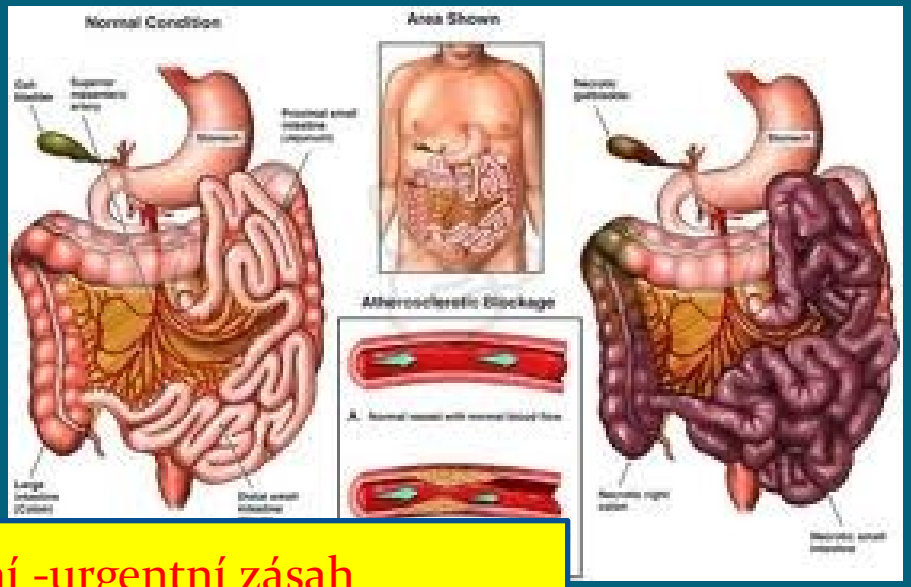

Důsledky se projevují jako náhlé příhody břišní -urgentní zásah

Klinické projevy :

-**zástava pohybu tráveniny pasáží** : bouřlivé příznaky-odvislé od výše postižení (NPB, mizerere)

- **krvácení** : přítomnost čerstvé nebo natrávené krve ve stolici nebo zvratcích (narušení sliznice a cévy)

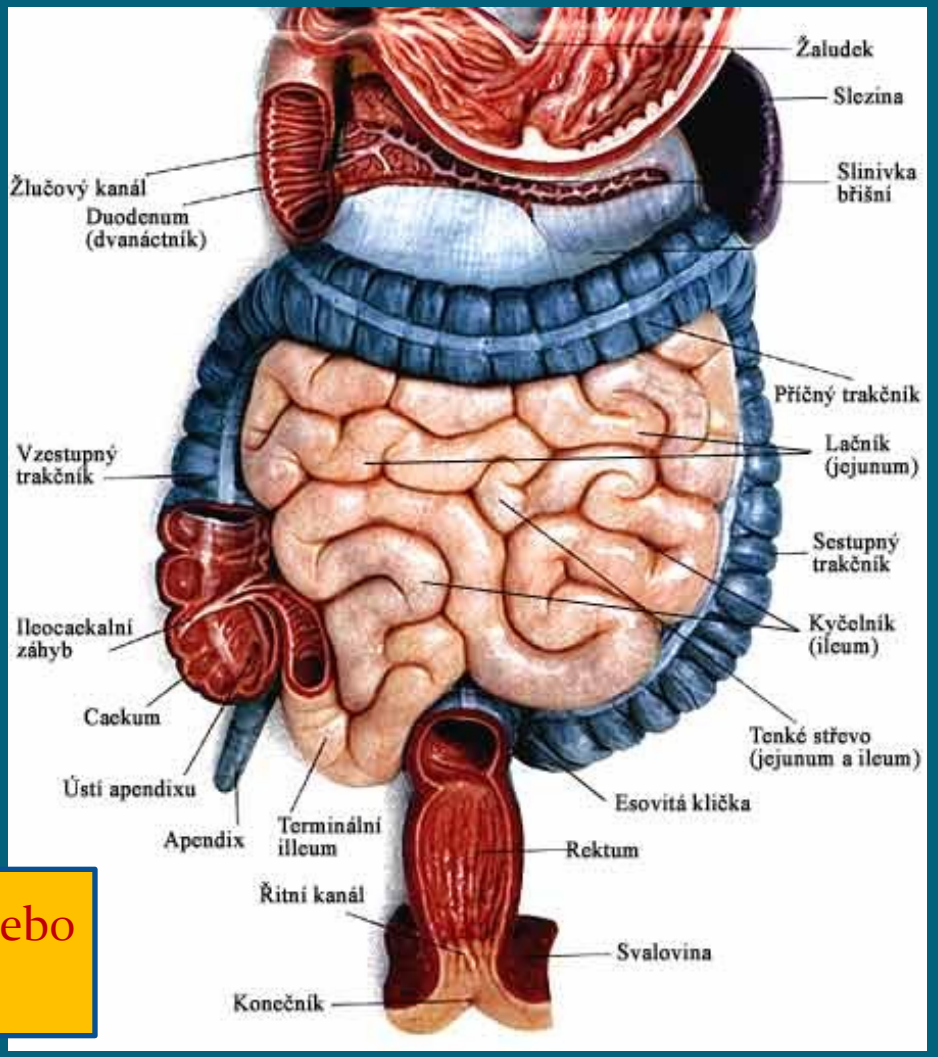

Léčba u obou dle závažnosti konzervativní nebo chirurgická

-bolest

-zvracení- z dráždění v samotném zažívacím ústrojí- dehydratace

-průjem-zvýšený obsah vody ve stolici a více defekací - typy/sekreční,osmotický,malabsorpční/

-nadýmání

-ostatní :

teplota, peritoneální dráždění, schvácenost, pruritus, ascites,…

Nemoci jícnu

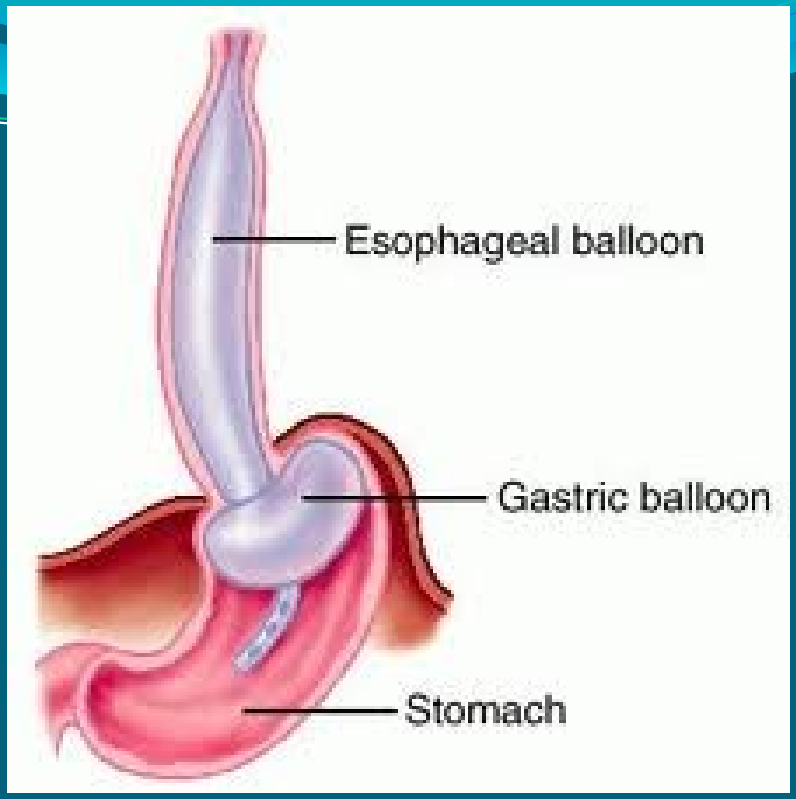

Příčiny :

- refluxní onemocnění jícnu
- bráničční hernie
- atrofické změny jícnu (úraz, popálení, poleptání)
- jícnové varixy (portální hypertenze)
- nádory jícnu

Příznaky : nausea, zvracení, pálení za sternem, masivní krvácení, reflux

Důsledky : zánět mediastina, zúžení jícnu

Nemoci žaludku a duodena

- Vznik po překonání ochranné bariery /rychlá náhrada buněk sliznice,hlen ,hydrogenuhličitan v okolí buněk/
- Vznik erosí a defektů /snížená ochranná bariera,agrese stravy a chem.látek,hypersekrece žaludečních žlázek,vliv alkoholu,kouření,stresorů a infekce Helicobacter/

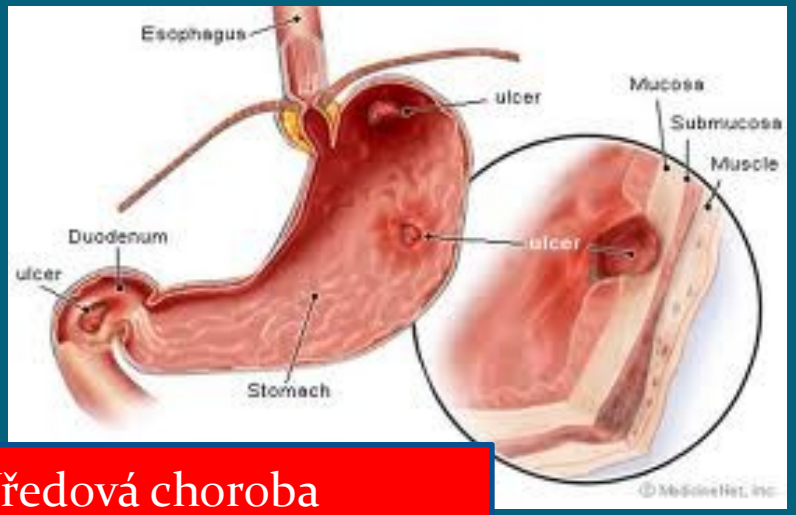

Vředová choroba

Komplikace:penetrace,perforace,krvácení

zvláštní skupina stresových vředů/popálení,traumata,těžké stavy celkových infekcí/

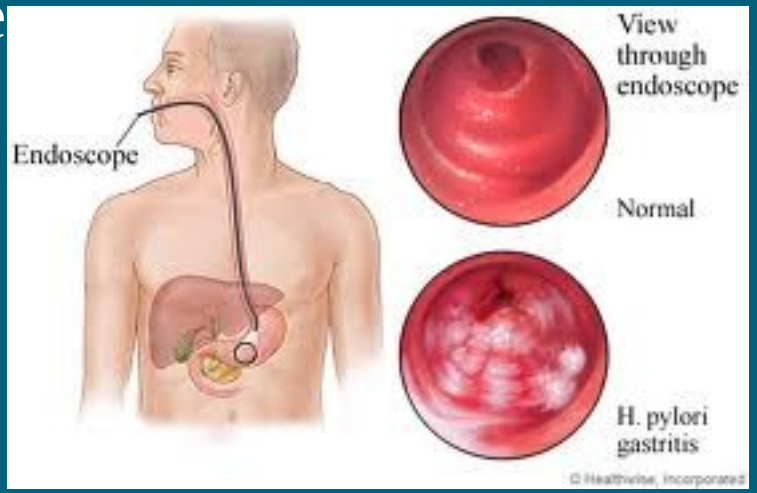

Nemoci střev

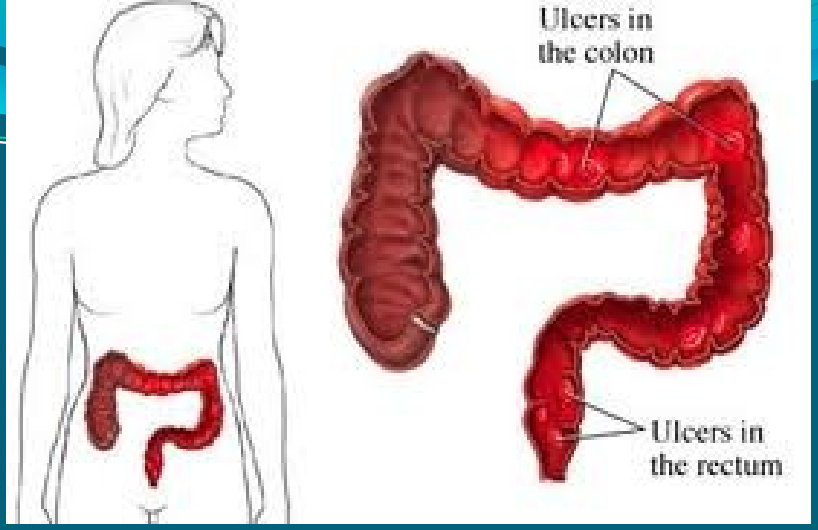

- Nedostatečná absorpce živin

Příčiny

-infekce (ileitida,colitida-apendicitida)

- nedostatek některých složek trávení (coeliakie)
- zkrácení trávící trubice
- nemoci sliznice (vředy- Crohnova choroba,změny plochy - divertikuloza,blokáda vstřebání do lymfat.cest-Hodkin)
- nádory

Příznaky a důsledky

nausea,zvracení,nadýmání,průjem,zácpa,hubnutí,kachexie

Patofyziologie jater

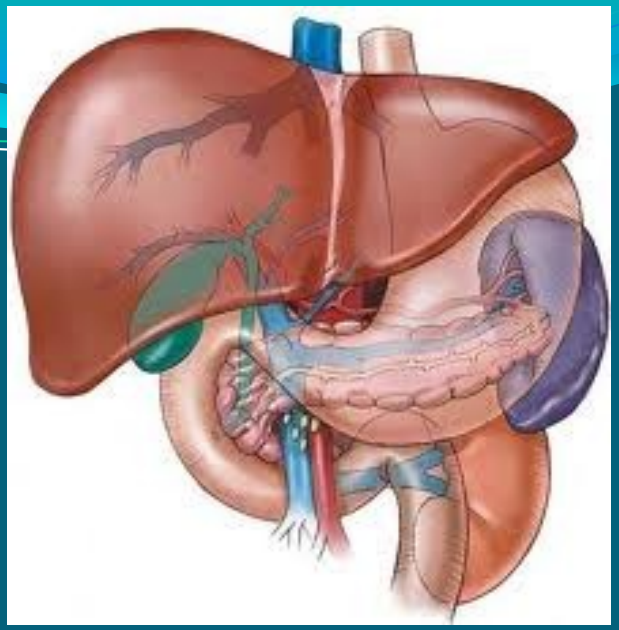

- největší orgán (1,5kg)
  lalůčkovitá struktura,hepatocyty,
  krevní zásobení cestou
  hepat.arterie a v.portae
- jaterní sinusoida,žlučové kanálky,průtok krve 1,5l/min produkce žluči 1l/den.
- opožděné projevy, dobrá regenerace buněk,10%tkáně zajišťuje funkčnost
- Funkce :

- metabolická -transformace cukrů,tuků,bílkovin
  jejich uložení do rezerv ve formě glykogenu
- detoxikační -úprava cizorodých látek,vyloučení
- skladová- látky,které tělo neumí vyrobit -vitaminy A,B2,B6B12,D,K,železo,měď

Nemoci jater

Poruchy jaterní buňky : steatoza,fibroza,cirhoza

Příčiny :

-alkohol

- portální hypertenze-zvýšení odporu při průtoku játry tvorba jícnových varixů,ascitu,zvýšení N látek v krvi zvětšení sleziny,poruchy koagulace a detoxikace látek.

-nádory jater,metastázy

-infekční zánět jater-hepatitida A,B,C,D,E

- toxiny, houby,glykosol,léky,rozpouštědla

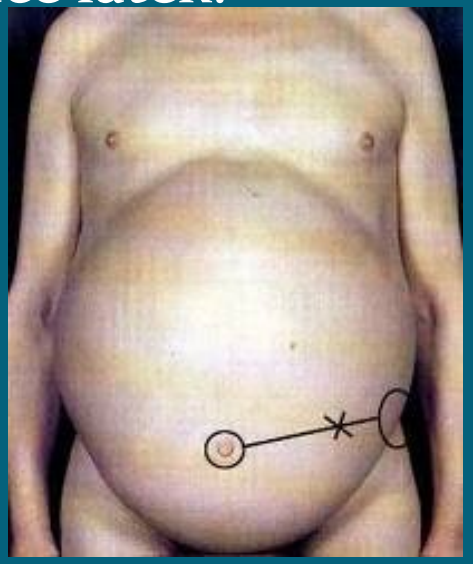

Projevy:

-klinické-zvětšení jater,žloutenka,ascites,kožní léze,krvácivost.

-biochemické : JT,bilirubin .....jaterní selhání

Poruchy odtoku a produkce žluči

Nejčastější příčina : žlučové kameny-omezení odtoku žluči do střeva

Projevy : žloutenka, bolest, zvětšení jater

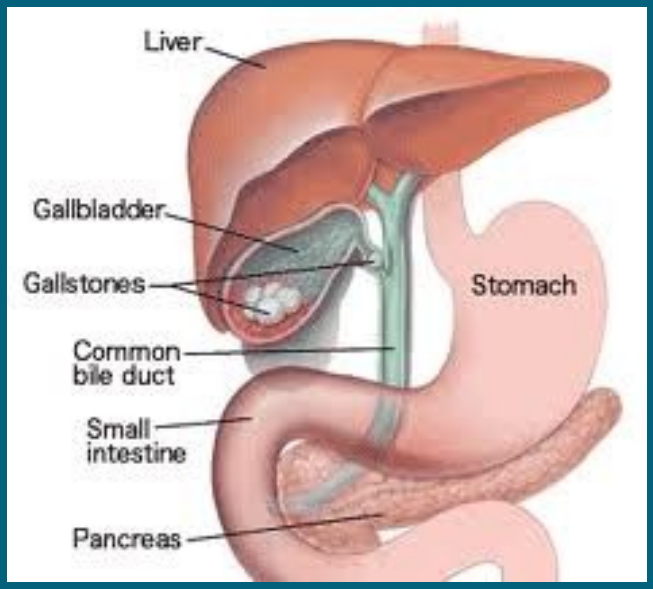

Typy žloutenek-dle příčiny

-obstrukční

-hepatocelullární :

- infekční příčina (A,B,C,D)
- toxická

-hemolytická

Slinivka/pankreas/

- Uložení v oblasti duodena
- dvojí funkce:

-zevně sekretorická

produkce trypsinu –při obstrukci samonatrávení s projevy nekrosy acinů

-vnitřně sekretorická

porucha tvorby insulinu

DM

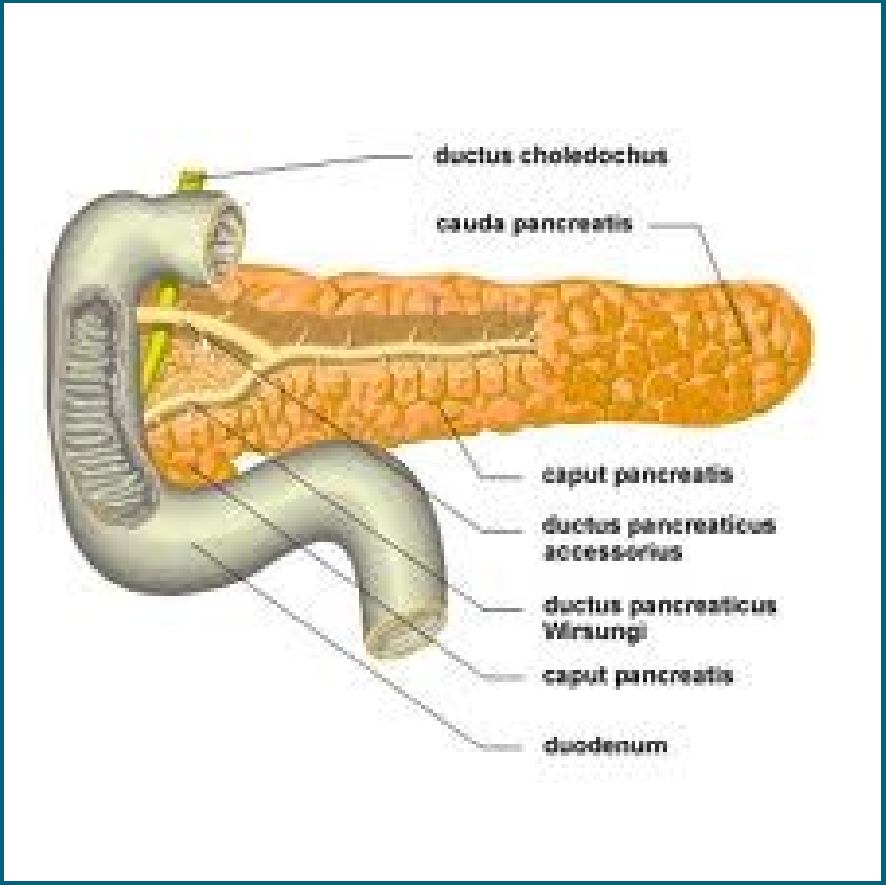

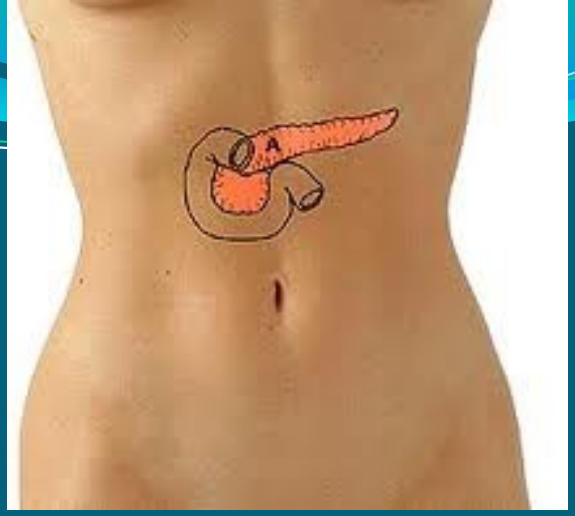

Nemoci slinivky

Akutní pankreatitida

-aktivace enzymu ve vývodech život ohrožující NPB/šok,edém plic,selhání ledvin/

Chronická pankreatitida

-opakované drobnější ataky

-alkohol,infekce./malabsorpce,diabetes,tvorba vaziva/

Nádory slinivky

Porucha vnitřní sekrece
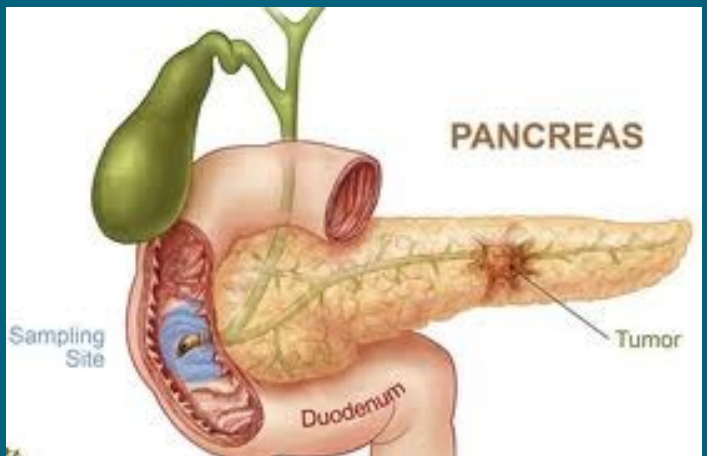
- Diabetes mellitus